

Dosarul nr. 3ra-102/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. I. Barbacaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

Î N C H E I E R E

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh

Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Liuba Brînzila,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
către Liuba Brînzila împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu
privire la obligarea prezentării răspunsului și oferirea explicațiilor,
împotriva deciziei din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 18 noiembrie 2016, Liuba Brînzila a depus cerere de chemare în judecată în
procedura contenciosului administrativ împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii
Moldova cu privire la obligarea prezentării răspunsului și oferirea explicațiilor.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, la data de 29 aprilie 2016 a expediat
în adresa Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova scrisoare (din 28 aprilie 2016)
în care a abordat situația defectuoasă din sistemul contabil și al auditului în sectorul
corporativ, creată și menținută de organul respectiv. În contextul dat, în baza actelor
legislative și normative care reglementează contabilitatea și auditul în sectorul
corporativ a adresat Ministerului Finanțelor un șir de întrebări la care ultimul, ca organ
responsabil de reglementarea respectivelor domenii, urma să ofere răspunsuri
competente și justificate în vederea elucidării situației reale din cadrul acestora. De
asemenea, a exprimat indignări referitoare la ilegalitatea unor acte administrative
privind evaluarea performanțelor profesionale ale funcționarilor publici, emise de ex -
ministrul finanțelor Veaceslav Negruța, în scopul intimidării și defăimării unor
funcționari publici pentru a fi destituiți din funcția publică, inclusiv, și în cazul său, la
care Ministerul Finanțelor urma să se expună.

Liuba Brînzila a menționat că, în termenul prevăzut de lege, nu a primit nici un
răspuns de la Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, la scrisoarea din 28 aprilie
2016.

A afirmat că, drept urmare la 15 august 2016, a expediat organului respectiv cerere prealabilă, solicitând comunicarea motivului privind tărgănarea răspunsului, și expedierea cât mai urgentă a acestuia cu oferirea informației la toate aspectele abordate în scrisoare. Ca răspuns la cererea prealabilă, la data de 7 septembrie 2016, a recepționat avizul nr. 15-11/427 din 23 august 2016, din conținutul căreia rezultă că, scrisoarea de răspuns nr. 15-11/312 din 9 iunie 2016 la adresarea sa din 28 aprilie 2016 a fost expediată prin scrisoare recomandată la 9 iunie 2016, și la 18 iulie 2016 pe o adresă aferentă corespondenței anterioare, care ulterior, a fost returnată Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, iar la 28 iulie 2016, scrisoarea a fost expediată și pe adresa pe care efectiv urma să o expedieze.

În opinia reclamantei, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova urma să expedieze răspunsul la adresa corespunzătoare, fără a manipula cu „corespondența anterioară”, iar ce ține de expedierea scrisorii din data de 28 iulie 2016 pe adresa la care efectiv trebuia să fie remisă, nu există o confirmare ce ar dovedi expedierea acesteia.

Liuba Brînzila a notat că, avizul nr. 15-11/427 din 23 august 2016 (cu copia scrisorii nr. 15 -11/312 din 9 iunie 2016 inventată și anexată la acesta) l-a recepționat la data de 7 septembrie 2016, în rezultatul expedierii cererii prealabile.

A susținut că conținutul avizului Ministerului Finanțelor, menționat mai sus, nu conține răspunsuri la întrebările adresate către ultimul în scrisoarea din 28 aprilie 2016, fiind un aviz steril, care exprimă întocmai incapacitatea profesională și atitudinea dezastruoasă față de atribuțiile de funcție ale salariaților din cadrul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova

Reclamanta a opinat că, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova urma să ofere răspunsuri competente și justificate la întrebările expuse în scrisoarea din 28 aprilie 2016, prin prisma actelor normative aferente contabilității și auditului în sectorul corporativ, precum și a actelor administrative privind evaluarea performanțelor profesionale ale funcționarilor publici.

A invocat că, hârtiile formale (așa-zisul Regulament privind evaluarea performanțelor profesionale ale funcționarilor publici) sunt ilegale, respectiv, fiind ilegală și neîntemeiată și evaluarea organizată și desfășurată în baza acestora, precum și ordinul nr. 28-p din 22 ianuarie 2010, inventat de ex - ministrul finanțelor Veaceslav Negruța.

La fel, și ordinul nr. 49-p din 11 februarie 2011 cu privire la destituirea din funcția publică, emis de către ex-ministrul finanțelor Veaceslav Negruța, prin care a fost destituită din funcția publică în baza art. 64, alin. (1) lit. d), incompetență profesională stabilită în urma obținerii calificativului „nesatisfăcător” la evaluarea anuală a performanțelor profesionale ale funcționarului public, este ilegal și neîntemeiat, și urmează a fi anulat.

Prin urmare, reclamanta Liuba Brînzila a solicitat obligarea Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova să prezinte răspunsuri competente și justificate la toate întrebările expuse în scrisoarea din 28 aprilie 2016; recunoașterea ca fiind ilegale hârtiile formale (așa – zisul Regulament privind evaluarea performanțelor profesionale ale funcționarilor publici), aprobate prin Indicația Prim - ministrului nr. 2903-93 din 17 noiembrie 2009, evaluarea performanțelor profesionale ale funcționarilor publici, desfășurată conform ordinului ex - ministrului finanțelor Veaceslav Negruța nr. 28-p

din 22 ianuarie 2010; a ordinului nr. 49 - p din 11 februarie 2011 „cu privire la destituirea sa din funcția publică”, emis de către ex-ministrul finanțelor Veaceslav Negruța; obligarea conducerii Ministerului Finanțelor, în persoana lui Octavian Armașu, să ofere explicații de ce persoanele responsabile de situația dezastruoasă din sistemul contabil și al auditului în sectorul corporativ nu sunt trase la răspundere în conformitate cu art. 56 din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 Cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Prin hotărârea din 12 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă cererea depusă de către Liuba Brînzila cu privire la ridicarea excepției de ilegalitate a Regulamentului privind evaluarea performanțelor profesionale ale funcționarilor publici.

Prin decizia din 8 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins recursul declarat de Liuba Brînzila, și s-a menținut hotărârea din 12 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost încetat procesul în partea pretențiilor formulate de Brînzilă Liuba, cu privire la recunoașterea ilegalității hîrtilor formale (așa – zisul Regulament privind evaluarea performanțelor profesionale ale funcționarilor publici), aprobate prin Indicația Prim - ministrului nr. 2903-93 din 17 noiembrie 2009, și, respectiv, recunoașterea ca fiind ilegală evaluarea performanțelor profesionale ale funcționarilor publici, desfășurată conform ordinului ex - ministrului finanțelor Veaceslav Negruța nr. 28-p din 22 ianuarie 2010; recunoașterea ilegalității ordinului nr. 49 - p din 11 februarie 2011 cu privire la destituirea din funcția publică a reclamantei, emis de către ex-ministrul finanțelor Veaceslav Negruța, în conformitate cu prevederile art. 265 lit.(b) din Codul de procedură civilă, din motivul că, într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărârea judecătorească irevocabilă.

Prin hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă, ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție, acțiunea înaintată de către Liuba Brînzila, în partea pretențiilor privind obligarea Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova să prezinte răspunsuri competente și justificate la toate întrebările expuse în scrisoarea din 28 aprilie 2016, precum și obligarea conducerii Ministerului Finanțelor, în persoana lui Octavian Armașu, să ofere explicații de ce persoanele responsabile de situația dezastruoasă din sistemul contabil și al auditului în sectorul corporativ nu sunt trase la răspundere în conformitate cu art. 56 din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 Cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

La 25 februarie 2019, în interiorul termenului legal, Liuba Brînzila a depus recurs împotriva încheierii din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 12 martie 2018, Liuba Brînzila, s-a conformat prevederilor legale și a declarat apel împotriva acesteia.

Prin decizia din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de recurs depusă de Liuba Brînzila împotriva încheierii din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani. S-a respins cererea de apel depusă de Liuba Brînzila împotriva hotărârii din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Întru consolidarea soluției, instanțele ierarhic inferioare au reținut că acțiunea depusă de Liuba Brînzila împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova,

privind obligarea prezentării răspunsurilor competente și justificate la întrebările expuse în scrisoarea din 28 aprilie 2016; obligarea conducerii Ministerului Finanțelor, să ofere explicații de ce persoanele responsabile de situația dezastruoasă din sistemul contabil și al auditului în sectorul corporativ nu sînt trase la răspundere în conformitate cu art. 56 din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public depusă cu încălcarea termenului de prescripție. Or, Liuba Brînzila urma a se adresa în instanța de contencios administrativ în termen de o lună de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă, adică pînă la data de 7 octombrie 2016, deoarece din materialele cauzei rezultă că aceasta a primit răspuns la cererea prealabilă la data de 7 septembrie 2016, pe cînd cererea de chemare în judecată a fost depusă doar la data de 18 noiembrie 2016.

Totodată, instanțele inferioare au notat că, astfel de pretenții formulate de Liuba Brînzila, în partea anulării ordinelor Ministerului Finanțelor nr.49-p din 11 februarie 2011, 329-p din 22 iunie 2010, nr.536-p din 6 octombrie 2010 și nr.594-p din 29 octombrie 2010, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral, au fost soluționate prin hotărîrea din 4 iulie 2011 a Curții de Apel Chișinău, decizia din 20 iunie 2012 a Curții Supreme de Justiție și încheierea din 15 mai 2013 a Curții Supreme de Justiție, prin ultima fiind respinsă cererea de revizuire a recurentei.

La data de 4 martie 2020, Liuba Brînzila a depus recurs împotriva deciziei din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitînd admiterea acestuia și casarea deciziei instanței de apel ca fiind ilegală și nefondată.

În susținerea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept anterior invocate, a afirmat că decizia instanței de apel a fost remisă în adresa sa, după nenumărate demersuri (21 iunie 2019, 22 august 2019, 2 septembrie 2019, 16 decembrie 2019). Faptul dat dovedește atitudinea defectuoasă a instanțelor judecătorești față de sistem.

Examinînd temeiurile invocate în recursul depus de către Liuba Brînzila, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În corespundere cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special cînd: a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

Astfel, conform art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Din actele cauzei rezultă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată în data de 14 mai 2019.

Totodată, din materialele dosarului, se denotă cu certitudine că decizia din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată cu aviz la adresa de domiciliu a Liubei Brînzila, indicată în cererea din 21 iunie 2019, prin care a solicitat eliberarea deciziei – xxxxx, mun. Chișinău (f.d.59¹, Vol. II).

Correspondența menționată, însă, a fost returnată în adresa instanței de apel de către Oficiul poștal, cu mențiunea „nereclamat” (f.d.62, Vol. II).

În contextul dat, este de notat că în temeiul art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

Prin prisma art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor.

În același timp art. 33 din Codul administrativ, prevede că comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Este de specificat că pct. 2 din hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, definește trimiterea nereclamată ca fiind o trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

Drept urmare, faptul că destinatarul Liuba Brînzila nu a solicitat ridicarea de la Oficiul poștal a plicului cu decizia din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu poate fi imputată instanței de apel că nu a notificat apelantei Liuba Brînzila decizia recurată, astfel încât depunerea recursului abia la 4 martie 2019, peste aproximativ 8 luni, denotă faptul că acesta a fost depus contrar art. 245 alin. (1) din Codul administrativ.

Relevant de a menționa este și faptul că, recurenta Liuba Brînzila fiind cea interesată în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, și anume să ridice corespondența expediată în adresa sa și să depună recursul în termenul stabilit de art. 245 alin. (1) din Codul administrativ.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ remarcă și jurisprudența constantă a CtEDO, unde Curtea a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În conformitate cu art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Respectiv, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea depunerii acestuia în termen.

La caz, recurenta Liuba Brînzila nu a depus cerere privind repunerea recursului în termen în sensul art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, motiv din care recursul necesită a fi declarat inadmisibil.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs depus peste termenul prevăzut de lege, ar duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere că recursul nu a fost depus în termenul prevăzut la art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul depus de către Liuba Brînzila urmează a fi declarat inadmisibil, în temeiul art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ.

În conformitate cu art. 193, art. 230, art. 245 alin. (1), art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Liuba Brînzila, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu